

Húr juhbélből, vonó csődörfarokszőrből

2021.09.02.

Népzenei körökben mindenki ismeri Talpit, Debreceni Istvánt, a hatvanas éveiben járó nagybögöst, aki eredeti mesterségét tekintve ács. Sokfelé megfordult az országban, a világban, főként néptáncgyűtéseket kísérő muzsikusként. Most a medinai polgármesteri hivatalban dolgozik, fellépni a helyi tamburazenekarral szokott.

Megtalálta a nagy, erős kezeihez illő mesterséget és hangszert Debreceni István. A hetvenes évek óta ács és nagybögös. Népzenei berkekben mindenki Talpinak hívja. S persze ugratják is azzal, hogy olyat hallottak már, hogy hegedűs a háztetőn, de olyat még nem, hogy nagybögös a háztetőn. Pedig tény és való, ha letette a szekercét, felvette a vonót, és fordítva, évtizedeken át. - A vonókészítéshez lófarokszőrt használnak - avat be a hangszerkészítés rejtelseibe. - A csődörfarok a jó, mert az nem vizeli le, mint a kanca. Nem romlik az állaga. Ma már egészségügyi okok miatt a magasban nem dolgozhat az ácsmester. A medinai polgármesteri hivatalnál gondnok, karbantartó. A zenélést folytatja a helyi tamburazenekarban. Széles a repertoárja, hisz néptáncgyűtésekkel dolgozva rengeteg dalt és kísérőzenét tanult. Énekel is. Mostanában a múlt század első felének kávéházi hangulatát idéző slágerek kerültek előtérbe az együttesénél.

Medina egy muzikális falu. Minden második-harmadik ember zenész. Talpi három gyereke is az, egyik fia basszusgitáros, a másik dobol, a lánya énekel. Együtt még sosem léptek fel, de ami késik, nem múlik! Tolna megye talán legismertebb nagybögőse sokfelé, az országhatáron túlra is eljutott. A nemrégiben alapított tamburazenekarral belföldön adtak műsorokat, Soprontól Budapestig, a korábbi együttesekkel pedig közönség elé lépett különböző fesztiválokon, többek között Németországban, Olaszországban, Ausztriában, Portugáliában és Franciaországban. - Szerettem az ács mesterséget - mondja -, de a zene nélkül szürkébb lett volna az életem. Megcsináltam volna a tetőket, és kész. Így viszont kitágult a látóterem, érdekes embereket ismerhettem meg, könnyebben kommunikálok. Igaz, hogy nem beszélek idegen nyelvet, de a zene világnyelv, és mutogatni is remekül tudok.

Négy bőgője közül kettő új, de a két régebbi a kedvesebb. Az egyiket a hetvenes években vette használaton, Tolnán. Ez még juhbélhúros. A másik is patinás darab, 1914-es gyártmány. Romos állapotban került hozzá. Roma zenészek hagyták ott a dunaszentgyörgyi benzinkutasnál, fizetségül, amikor nem tudták rendezni a számlát. Ő két baltanyéllal fizetett érte, és szépen rendbe hozta.

Talpi akkor boldog, ha másokat boldogíthat a zenével

Szekszárdon született Debreceni István (Talpi), 1958-ban. Szedres-Hidjapusztán nőtt fel, házasságkötése révén került Medinára, 1981-ben. Három gyereke és három unokája van. Ács szakmunkás-bizonyítványt a megyeszékhelyen szerzett. Szakmájában 2017-ig dolgozott. Mestervizsgát 1995-ben tett. Szakoktatóként is tevékenykedett 1992-1996-ig. Több, mint száz tető dicséri a keze munkáját. Zenészi pályafutását 1977-ben kezdte a Szekszárdi Szövetkezeti Néptánccsoportnál. A Bogyiszlói Néptáncgyűttesnél folytatta, közben játszott egy ideig a szekszárdi Bartina Néptáncgyűttes kísérezzenekarában és a Bartina együttesben. Az utóbbi 2-3 évben a Medinai Tamburazenekarral jár fellépni. Boldog, ha másokat boldogíthat a zenével.

Forrás:

Tolnai Népújság

TEOL